

SABATÉ, Flocel. *La dissort de la documentació medieval catalana. Episodis de la història*, 364. Barcelona: Rafael Dalmau Editor, 2019. 127 pàgs. [12 x 17].

D'acord amb les paraules de l'autor de l'obra, per poder bastir el relat històric del rigor de qualsevol disciplina científica amb metodologia pròpia, *“les úniques baules que garanteixen la transmissió d'autenticitat entre el que s'explica i el que realment va succeir són les proves documentals, de tipus ben variat, degudament analitzades i interpretades”*. A partir d'aquí, la preservació i una gestió acurada del patrimoni documental esdevindrien una obligació col·lectiva tant a nivell institucional com de societat. Tanmateix, aquest objectiu es planteja des del reconeixement que *“cap fons documental no ha sortit indemne del pas del temps”*. Els documentalistes, arxivers, bibliotecaris i historiadors han de fer front a la dispersió, fragmentació i degradació material dels documents.

Pel que fa a l'estudi de l'edat mitjana a Catalunya, Flocel Sabaté destaca la contribució de les institucions religioses en la preservació documental des del període alt-medieval, i el paper jugat durant l'etapa baixmedieval per institucions polítiques com la cancelleria règia i els diferents òrgans de govern, sense oblidar la contribució dels registres notariais. Després d'un segle XVIII on bona part del patrimoni documental va ser malmès pels canvis polítics, els nous corrents culturals i les destruccions bèl·liques que experimentà Catalunya, el segle XIX recupera l'interès pel passat medieval català, amb voluntat tant de trobar les arrels d'una identitat col·lectiva pròpia com de posar en valor històric el patrimoni documental. Aquest interès no podrà evitar que molts documents pateixin les conseqüències de les crisis i enfrontaments de la història contemporània del país fins la Guerra Civil (1936-1939). Amb aquest llibre, Flocel Sabaté ens proposa un recorregut per la sort que va experimentar al llarg dels segles el llegat documental català procedent de l'edat mitjana, un llegat incomplet i afectat per tot tipus de circumstàncies adverses (espolis, incendis anticlericals...) que continua sent fonamental per reconstruir la nostra història, *“una història que es pot indagar mitjançant aquests documents, sabent sempre, però, que no deixen de ser restes fragmentàries i disperses d'un espectacular naufragi conformat per diversos episodis”*.

IHE

(Secretaria de la Revista)

Traducción de la reseña anterior:

De acuerdo con las palabras del autor de la obra, para poder dotar al relato histórico del rigor de cualquier disciplina científica con metodología propia, *“les úniques baules que garanteixen la transmissió d'autenticitat entre el que s'explica i el que realment va succeir són les proves documentals, de tipus ben variats, degudament analitzades i interpretades”*. A partir de aquí, la preservación y una gestión cuidadosa del patrimonio documental se convertirían en una obligación colectiva tanto a nivel institucional como de sociedad. Aun así, este objetivo se plantea desde el reconocimiento que *“cap fons documental no ha sortit indemne del pas del temps”*. Los documentalistas, archiveros, bibliotecarios e historiadores tienen que hacer frente a la dispersión, fragmentación y degradación material de los documentos.

En cuanto al estudio de la Edad Media en Cataluña, Flocel Sabaté destaca la contribución de las instituciones religiosas en la preservación documental desde el periodo alto-medieval, y el papel jugado durante la etapa bajomedieval por instituciones políticas como la cancillería regia y los diferentes órganos de gobierno, sin olvidar la contribución de los registros notariales. Después de un siglo XVIII donde buena parte del patrimonio documental fue malogrado por los cambios políticos, las nuevas corrientes culturales y las destrucciones bélicas que experimentó Cataluña, el siglo XIX recupera el interés por el pasado medieval catalán, con voluntad tanto de encontrar las raíces de una identidad colectiva propia como de poner en valor histórico el patrimonio documental. Este interés no podrá evitar que muchos documentos sufran las consecuencias de las crisis y enfrentamientos de la historia contemporánea del país hasta la Guerra Civil (1936-1939). Con este libro, Flocel Sabaté nos propone un recorrido por la suerte que experimentó a lo largo de los siglos el legado documental catalán procedente de la Edad Media, un legado incompleto y afectado por todo tipo de circunstancias adversas (expolios, incendios anticlericales...) que continúa siendo fundamental para reconstruir nuestra historia, *“una història que es pot indagar mitjançant aquests documents, sabent sempre, però, que no deixen de ser restes fragmentàries i disperses d'un espectacular naufragi conformat per diversos episodis”*.

IHE
(Secretaría de la Revista)